

Trst — Izvzemni ponedeljek — vsak dan jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopolni na se pošiljajo uređ. — Nefrankljana pisma se ne spreje. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan G. Edinosti. — Tisk: tiskarna Edinosti. — Naročnina: letno 1.32.— in celo leto 1.60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v šrokošti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. osmrtice, zahvale, poslanice in vabila po 1. —, oglasi denarnih zavodov mm po 1.2. — Mali oglasi po 20 stot. besede, najmanj po 1.2. — Oglasi, naročena in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

D'Annunzio proglasil vojno stanje z Italijo

Teroristični odloki proti reškemu prebivalstvu

Na sporočilo generala Caviglia, posvečenika čet v Julijski Benečiji in polno močnika vlade, da se prične stroga blokada reškega mesta v svrhu izvedbe Rapalske pogodbe, je pa odgovoril D'Annunzio z vrsto činov, da se ne uda, da hoče postaviti prsa svojih legionarjev (če tudi svoja, tega ne vemo) proti vsem grožnjam in ukrepom. V dokaz, da krvavo resno misli, je: je poslal nekaj svojih legionarjev pred Zader, je proglasil aneksijo otokov Rab in Krk k reški državi ter je proglasil vojno stanje v vsej reški državi. Italija in nje vlada in ves svet naj vedo, da se bo D'Annunzio z vsemi sredstvi upiral izvedbi Rapalske pogodbe kršljivi volji parlamenta in kralja. D'Annunzio se torej ne predstavlja svetu le kot revolucionar, marveč kot predstavitelj neodvisne svoje reggenze, ki napoveduje Italiji vojno. Celo »Piccolo« ne more drugače, nego da naglašja, da takega primera ne pozna zgodovina. Sedaj ne more — pravi rečni list — D'Annunzio več trditi, da gre za vojno med reggenzo in rimsko vlado, to je marveč vojna reggenze z Italijo z vsemi nje grožnjami in posledicami. Najtragičnejši paradoks je v tem: v imenu Reke se napoveduje vojna Italiji in obenem pa zahteva priključitve čim isti Italiji! V namen, da bi rimska vlada postala tudi reška vlada, se začenjajo sovražnosti proti isti rimski vladi!

Naj zabeležimo še nekaj zelo karakterističnega v bolj razumevanje drzne falzifikacije, ki ji pravijo »reško podjetje«. D'Annunzio se je vedno kričavo skliceval na voljo svojih »Rečanov«, je držal da za dnem izpred vladne palače tem »Rečanov« svoje bombastične in frazaste govore, o neomajni volji »Rečanov«, da se mesto priključi k Italiji. Sedaj pa, ko je slo za odločitev, ki more te »Rečane« spraviti v najhujše nevarnosti za imetje in življenje, ki jih more izpostaviti neopisnemu trpljenju: sedaj se ni D'Annunzio nič menil za voljo Rečanov, jih ni nič vprašal, marveč je samovoljno proglasil vojno stanje. Hočete li boljše in izdatnejše dokaz, kako se D'Annunzio sam zaveda, da ti Rečani — niso z njim! Ako bi bilo drugače, bi bil gotovo zopet uprizaril po znanem vzorcu kako teatralno zborovanje in se bi bolj teatralno spreved, da bi mogel klicati v svet: Jaz in moji Rečani! Tako pa morajo ti Rečani molčati, ko gre za njihovo kožo, ne smejo ziniti, ne smejo povedati svoje volje, in se ne ganiti, kakor jim je sporočil s posebnim proglasom. Ustanovilo se je vojni sodišče, prepovedana so vsa zborovanja: prebivalstvo ne sme zapuščati mesta. In vsakomur, ki bi hotel kakor-sikobiti ovirati D'Annunzijevo upor proti izvedbi Rapalske pogodbe in s tem proti Italiji, grozi smrtna kazen!

S tem, da je čutil D'Annunzio potrebo takih odredb, se je priznal dovolj glasno in jasno tudi za gluhce in slepce, da se »svoji« Rečani — boji!

Vprašanje je, kako dolgo bo moget trati ta upor? Dolgo menda ne, če bo blokada res — blokada! Saj govore vesti z Reke, da je tam živeža k večjemu za tri, štiri dni. Računati je torej, da odločitev ni daleč in da bo odigrano zadnje dejanje te tragikomedije. Ali, če odločitev v boju med rimsko vlado in »komandantom« na Reki ne bi prinesla izvedbe Rapalske pogodbe stopi reško vprašanje zopet v ospredje mednarodne politike in začeti bi se mogla zelo resna igra, ki bi ji mogla slediti še prava — tragedija, katere zgodovina bi beležila D'Annunzija kot novodobnega Herostata. Starogrški Herostrat je zažgal tempelj, da bi mu bilo ime slavno. Ta novodobni Herostrat pa stavlja v nevarnost pozicijo in čast svoje domovine.

D'Annunzio proglasil vojno stanje

OPATIJA, 23. Svoj odgovor na ultimatum generala Caviglie je poslal D'Annunzio izravno italijanski vladi v Rim in ne generalu Cavigliji. S tem je hotel reški »poveljnik« manifestirati ne toliko svojega preziranjja proti poveljniku Julijskih čet, temveč se je hotel pokazati kot suverena gospoda, kateremu bi bilo pod častjo, da bi se pogovarjal s podrejenimi generali.

Obenem s svojim odklanjajočim odgovorom je sestavil D'Annunzio proglas vojnega stanja v vsej reški državi, ki se glasi:

Poveljnik Gabriele D'Annunzio zapoveduje

videč, da se izvaja okoli ozemlja regentstva na suhem in na morju blokada, ki je ne opravičuje nikako načelo pravičnosti in vsled poziva vrhovnega poveljnika kraljevih čet Julijske Benečije z dne 20 decembra 1920 sledeče:

Na vsem kopnem in otoškem ozemlju italijanskega kvarnerskega regent-

Drakonične mere proti Rečanom

Dosedaj je izdal D'Annunzio pet odlokov, ki so navdahnjeni z naravnost drakonično strogostjo. V tej strogosti se zreali predvsem strah, ki se je lotil D'Annunzija in njegovih rektorijev pred reškim prebivalstvom samim. Regentstvo se namreč po pravici boji, da bi se znalo to prebivalstvo vzdigniti proti D'Annunzijevi strahovlad, brezdomno najpreznejši, kar jih pozna zgodovina.

V prvem odloku proglasa D'Annunzio vojno stanje, dočim povzdiguje v drugem odloku »svojo državo« do časti trdnjave in stanju obleganja. Kdorkoli bi se predznil agitirati proti namenom reških rektorijev, se bo smatral za »sovražnika« in kot takšen bo ustreljen brez odlašanja. S tretjim odlokom prepoveduje D'Annunzio, da ne sme nihče iz mesta ne vanje. Kdor se zasači, bo moral plačati globo od 10.000 lir ali pa bo kaznovan z zaporom od 1-30 dni. Obmejnim stražam je občana nagrada 5 L za vsako aretacijo pri nadzorovanju izvršitve tega odloka.

Četrti odlok, ki je najstrašnejši med vsemi, prepoveduje nošenje in posedovanje orožja in vseh vojnih orodij. Prestopnike bo sodilo vojno sodišče, kaznen pa bo znašala 10 let zavora in 10.000 globe. Ako se kdo zasači, da je rabil orožje ali kako drugo pripravo pri kakem punktu, na političnem shodu in sploh s kakim političnim ali terorističnim namenom, se preda vojnemu sodišču, ki ga bo sodilo po predpisih nagle sode. Ista usoda zadene vsakogar, ki bi poizkušal šuntati vojaštvo in druge osebe proti poveljniku ali bi izvršil kak napad proti življenju oseb, ki vršijo javne službe, kakor tudi proti javnim poslojem.

Poveljništvo vojaške policije je pooblašeno vršiti hišne preiskave, kadar koli najde za potrebno.

V petem odloku predpisuje D'Annunzio, da se morajo vlagati prošnje za vse shode, sestanke in predstave vsaj 24 ur, preden se ima vršiti shod ali predstava.

Vsi ti odloki nosijo datum 22. decembra in so stopili v veljavo že istega dne.

Reško prebivalstvo ne jemlje resno blokade

OPATIJA, 23. Danes ob 18 se začne po napovedi, ki je bila izrečena v naznanilu generala Caviglie, pravilno izvrševanje pomorske in zemске blokade proti D'Annunziju. Proglas, ki ga je naslovil general Caviglia na reške meščane, je napravil nanje globok vtis in veliko prebivalcev je zares zapustilo mesto, bodisi po suhem bodisi po morju. Ker pa je bil železniški promet med Reko in Julijsko Benečijo skoraj popolnoma obustavljen takoj po ultimatumu generala Caviglie in ker se je zdelo večini prizadetih prebivalcev bolj primerno udariti jo po trdnih tleh kot pa po morju, se je večina napotila kar peš proti mejam neobsežnega reškega ozemlja. Ti begunci pa se ne zatekajo samo pod varstvo italijanske vojske, temveč se jih je mnogo obrnilo proti vzhodu v Jugoslavijo. Nekaj se jih je pa vendar prepljalo na malih parnikih v Opatijo.

Po pripovedovanju beguncev, ki so se »rešili« tostran blokadne črte, katero držijo italijanske čete, je reško prebivalstvo sicer malo zbegano, toda prestrašilo se ni bogve kako. Vsi so namreč trdno prepričani, da blokada ne more dolgo trajati če radi tega, ker bo D'Annunzio nemogoče oskrbovati mesto z vsakdanjimi potrebami. Radi takšnega naziranja odhajajo ljudje brez velike priljage, ter so pustili vse svoje stvari v mestu, mence, da se jim bo itak mogoče povrniti zopet v mesto čez nekaj dni. Domači meščani pa so ostali skoraj vsi v mestu in tisti, ki so zapustili Reko, so skoraj izključno tuji. Ti si namreč niso upali ostati pod D'Annunzijevo vladavino največ iz strahu pred morebitnimi izgredi in pokolli, ki bi jih znali povzročiti reški legionarji in arditii, ko jim pride voda do gola. Sicer pa se na Reki ne jemlje blokade preveč resno, je radi tega ker je postonanje vladnih čet, ki so sestavljene večinoma iz karabinerjev in kraljevih stražnikov, tako blagodušno, da ostajajo nekažnovana vsa izživanja s strani D'Annunzijeveh legionarjev.

D'Annunzio se pripravlja na izpad proti blokadnim četam

OPATIJA, 23. Po zadnjem izpadu reških legionarjev, ki so vrgli ročno granato proti karabinerski patruli in pri tem ubili enega orožnika in ranili dva, ni prišlo še do nikakih incidentov. Včeraj zvečer pa so letali nad položaji vladnih čet D'Annunzijeve aeroplani. Letalci niso metali bomb na italijanske položaje, vsled česar je izgledal ves poizkus kot nekaka demonstracija, ki se je izvršila popolnoma mirno in brez krvavih incidentov. Vendar pa je bila D'Annunzijeva čakadrija nesrečna in toliko, da je izgubila eno letalo, ki se je moralo spustiti na tla tostran blokadne črte radi tega, ker se mu je pokvaril stroj. Na letalu se je nahajal en častnik, ki je pristal na zemljo popolnoma nepoškodovan.

Ta zračna demonstracija z D'Annunzijeve strani se stavi v zvezo z namenom, ki ga imajo po pripovedovanju beguncev reški legionarji, da napadejo vladne čete in s tem razbijejo blokadni obroč.

Preiskava v prostorih D'Annunzijevega zastopstva v Trstu

Včeraj predpoldne je izvršil načelnik kvestorjeve pisarne vit. Rendina v spremstvu odposlanca tukajšnje policije vit. Locastro in par agentov hišno preiskavo v prostorih D'Annunzijevega odposlanstva na trgu S. Giovanni št. 4.

Uradnika sta pogledala arhiv in zaplenila nekoliko listin. Nato so bili uradni prostori zaprti. D'Annunzijeve zastopnik Mario D'Osimo je bil prisoten pri tej preiskavi. Proti njemu niso ukrenile oblasti nobenih posebnih mer.

IZ JUGOSLAVIJE

Pogajanja za sporazum o ustavi

BELGRAD, 21. Pogajanja za sestavo vlade so zaenkrat odložena, ker Pašić želi, da se prej konstituirajo ustavotvorna skupščina. Demokrati so pripravljeni, stopiti tudi v Protičevu vlado pod pogojem, da svoj načrt ustave umakne. Obrisi avtonomističnega bloka so vedno bolj jasni. Pašić to vpoštevja in skuša prepričati demokrate, da se tudi ta blok upošteva pri sestavi nove vlade.

S tretje seje konstituante

BELGRAD, 22. Včeraj seje konstituante je otvoril starostni predsednik Nikola Pašić ob 10. dopoldne. Izjavil je, da je verifikacijski odbor predložil poročilo o svojem delu in da se v zmislu poslovnika predlaga tiskani predlog verifikacije nespornih mandatov. Z ozrom na poslovnik se mora razprava o verifikaciji nadaljevati 24 ur po razdelitvi poročila verifikacijskega odbora.

Nato so se v kratkem odmoru razdelila tiskana poročila verifikacijskega odbora. Predsednik Nikola Pašić je nato nadaljeval: Gg. poslanci! Prejeli ste poročilo odbora in ko preide, se bomo zopet sestali ter razpravljali o poročilu. Radi tega napovedujem za jutri ob 10. uri dopoldne 4. sejo konstituante z dnevnim redom: »Razprava o verifikaciji nespornih mandatov«. Ali bomo po izvršeni verifikaciji nadaljevali delo ali ne, se bomo jutri porazgovorili. (Iz centra demokratov in zemljoradničke stranke se začujejo vzkliski: Nadaljujmo delo! Konstituanta naj dela!) Predsednik Pašić: Sklep o tem je odvisen od skupščine same. Kakor bo skupščina hotela, tako tudi bo. Za jutri v sredo ob 10. uri dopoldne napovedujem novo sejo ter zaključujem današnjo. — Seja se je zaključila ob 10. uri 15 minut.

Položaj se vedno nejasen

ZAGREB, 22. »Večer« javlja iz Belgrada: Po vseh znakih se mora sklepiti, da so vse skupine strank za izpremembo poslovnika. Glede zasedanja konstituante obstojata v glavnem dve mišljenji: Pašić predlaga, da se konstituanta odhodi do 12. januarja, demokrati pa hočejo, naj dela brez ozira na praznike. Predlagajo, naj se vsekakor odpravijo volitve odsekov in konstituiranje, potem naj se prekinejo seje. Člani odsekov bi imeli ostati v Belgradu in nadaljevati delo, da bi konstituanta meseca januarja razgovor nadaljevala redno poslovanje. V razgovoru s Pašićem sta predlagala dr. Drinković in dr. Korošec, da se sestava nove vlade odhodi go po Božiču. V kandidaturi za predsednika konstituante je prišlo do izpremembe. Pašić je izjavil Davidoviću, da stoji radikalna stranka na stališču, da mora biti predsednik konstituante radikalec. Ta izprememba se pripisuje vplivu Protičeve skupine.

BELGRAD, 22. Politični položaj je postal tekom današnjega dne še bolj zapleten, bodisi glede na sestavo vlade kakor tudi glede na delo konstituante. Vskas čas se pojavljajo nove kombinacije in novi predlogi. Vzrok te nejasnosti je v radikalnem klubu, ki dosedaj še ni razčistil svojega stališča glede ustave in odnosa napram drugim strankam. Nocoj se je pojavila nova kombinacija, po kateri bi predsedstvo vlade prevzel Pašić ali Protić, predsedstvo ustavotvorne skupščine pa bi dobil demokrat.

Vprašanje predsedstva

BELGRAD, 22. Radikalci zahtevajo, da se izvršijo volitve predsedstva ustavotvorne skupščine brez predhodnega sporazuma. Vlada se naj sestavi brez ozira na to, kdo bude predsednik skupščine. V tem slučaju bi demokrati kandidirali za predsedstvo dr. Lukinica in

dr. Ribarja, radikalc pa dr. Vukčevića in Nastasa Petrovića. Borba za predsedniško mesto je zelo huda. Radikalci zahtevajo mesto predsednika brezpogojno zase.

Dr. Trumbić odklonil predsedstvo konstituante

BELGRAD, 22. Včeraj se je v tukajšnjih političnih krogih razširila vest, da se je dr. Trumbiću ponudilo predsedstvo konstituante, a da je to ponudbo odklonil.

BELGRAD, 22. Včeraj popoldne je imel dr. Trumbić s Pašićem razgovor neznane vsebine. Dr. Trumbić je odpoštoval v Split.

Delo verifikacijskega odbora

BELGRAD, 22. Včeraj je verifikacijski odbor končal svoje delo; prihajajo pa še vedno nove pritožbe. Verificiranih je bilo 343 mandatov, 70 poslancev pa še ni oddalo svojih poverilnic, med katerimi so predvsem Radičević. Razen zastopnika Jugoslovenskega kluba dr. Hohnjeca so tudi radikalc in komunisti oddali svoje oddvojeno mišljenje.

Mandat dr. Laginje

BELGRAD, 22. Kakor znano je kandidiral bivši ban dr. Laginja v virovitiškem in mostarskem volilnem okrožju ter je bil tudi v obeh okrožjih izvoljen, vsled česar mora sedaj eno mesto odstopiti. Iz Hervegovine zahtevajo, da se odreče mostarskemu mandatu tako, da bi prišel za poslance trgovce Precca iz Mostarja. Bivši poslanec Segrić pa zahteva, naj se dr. Laginja odreče virovitiškemu mandatu ter ga prepusti njemu.

Izpremembe v hrvatski vladi

ZAGREB, 22. Današnje »Narodne Novine« objavljajo ukaz, s katerim se je na lastno prošnjo razrešil dolžnosti g. Milan Rojc kot poverjenik za notranje stvari, ker je kot izvoljeni poslanec v konstituanto optiral poslaniški mandat, in torej po zakonu ne more vršiti svoje uradniške dolžnosti. Ker je odstopajoči podban vodil tudi banske posle in ker se kraljeva vlada v Belgradu nahaja v demisiji in kot taka ne more definitivno izvesti popolnitev banske časti, je po ukazu Nj. Vis. regenta poverjeno vodstvo poslov bana Hrvatske in Slavonije in poverjenika za notranje stvari po činu najstarejšemu upravnemu uradniku kraljevemu banskemu svetniku dr. Teodorju Bošnjaku.

RADIČEVI DELEGATI SO SE VRNILI V ZAGREB

ZAGREB, 22. Delegati Radičeve stranke, ki so bili v Belgradu, da pripravijo vse potrebno za prihod poslancev seljske stranke v konstituanto, so se vrnili v Zagreb, da poročajo vodstvu stranke o svojih dojmih in uspehih. Glavni odbor Radičeve stranke se zjanele k posvetovanju 8. januarja in tu se bo definitivno določila taktika seljske stranke. Po informacijah iz krogov delegatov sta obstojali dve zapreki, ki sta onemogočili sodelovanje Radičevcev, in to: 1.) prisega in 2.) vprašanje majorizacije. Glede prisige je po mišljenju Radičevih delegatov že gotovo, da stranke, ki so postavile to zahtevno, popuste, a kar se tiče majorizacije, niso Radičevići niti za nadpolovično, niti za dvoletinsko večino, ampak zahtevajo, da se smatrajo zakonito eno delovno ustavo, za katere se izjavi večina poslancev po narodnostnih skupinah. Po mnženju delegatov se bo tudi v teh sporih vprašanih našel kompromis, tako, da bo Radičeva skupina mogla sodelovati v konstituanti.

Železnica Kočevje — Brod na Reko

BELGRAD, 22. Včeraj je poslanec Skupl. interveniral v ministstvu saobraćaja radi zgradbe železnice proge Kočevje — Reka. Odgovorilo se mu je, da se bo ta zadeva resno vzela v pretres, tembolj, ker se bo predložil tudi načrt.

Rudarska stavka v Sloveniji, Bosni in Hercegovini

LJUBLJANA, 22. Stavka rudarjev se nadaljuje v Trbovljah in ostalih rudarskih revirjih. Tudi bosanski in hercegovski rudarji stavkajo. Smoter stavke je povsod zvišanje meze in doklad. Stavka ni popularna, ker se obeta kot končni rezultat zopet le podražanje ne samo premoga, temveč tudi industrijskih izdelkov in železniških tarif. Razpravljač o vzrokih stavke piše ljubljanska »Jugoslavija« med drugim:

»Vreden razprave in razmišljanja je argument družbe o skrajno nizki relativni produktivni. Na enega delavca odpade za polovico manj pridelanega premoga kakor pred vojno. To je vsekakor nezdravo, tudi če upoštevamo skrajšanje delovnega časa, hizično oslabljanje delavstva, poslabšanje strojev in drugih produkcijskih sredstev. Pojav neprimerno zmanjšane produkcije je glavni vir vseh kriz v naših industrijah.«

BELGRAD, 22. Na prošnjo Saveza rudarskih radnika je odposlal ministstvo za šume in rube v Ljubljano svetnika dr. Gostiša, ministstvo za socialno politiko pa inšpektorja Štebija, da uvedejo pogajanja med stavkjučimi in trbovlsko premogokopno družbo.

TRBOVLJE, 22. Med stavkjučimi se je pričelo gibanje, da se ustavi delo tudi pri glavni električni centrali. Ker bi s ustavitvijo električnega pogona pri raznih varnostnih strojih in razsvetljavi nastala za rudnike velika opasnost so oblasti zaprosile vojaštvo, da stavi vojaške strokovnjake na razpolago, ki bodo v slučaju potrebe prevzeli službo v elektrarni. Tudi današnji dan je potekel mirno.

Iz stare in nove Rusije

Nova Petljurina ofenziva

DUNAJ, 22. Ukrajinski tiskovni urad poroča iz Lvova: Ukrajinski ustaši prodirajo pod vodstvom atamana Strucka proti Kijevu. Uničili so popolnoma dva boljševiška polka, poslana proti njim v smeri proti Kijevu; druge čete so zapodili v beg.

Rusi se pripravljajo na novo vojno

DUNAJ, 22. Zadnji polzask nekaterih ruskih generalov, da bi stremoglavlili sovjetsko vladavino, se je zopet popolnoma izjavil. Dokler so bili zaposleni na poljski fronti, ki je absorbirala najboljše in večji del ruskih vladnih čet, je bilo Vranglu mogoče doseči uspehe, kateri so več ali manj zadovoljevali sicer precej drzna pričakovanja onih, kateri se do danes še niso mogli sprijazniti z novo rusko vladavino, misleč, da je komunistična, torej nezmožna, da bi zopet vzpostavila rusko državno moč in stare ruske državne meje. Res so bili vodilni proti vsled poljskega pohoda in Vranglovih uspehov v precejšnjih škripkih. Iz tega mučnega položaja se je pa rešila ruska vlada na ta način, da je sklenila s Poljaki mir in s tem imela proste roke proti Vranglu, katerega je tudi ruska vlada vojska popolnoma potolkla in pregnala. Takoj po Vranglovem porazu je začelo Poljake skrbeti, ali bo to tudi trajno, kar so si bili priporili s svojimi zmagovitimi pohodi proti Rusom. Po vsej pravici jih je začelo skrbeti, kajti mir, ki so ga sklenili z Rusi, ni bil tak, da bi bil izključno pri Rusih obične postojanje. In Rusi so se med tem odločili ne samo Vrangla, temveč tudi Balahovića, Petljura in drugih. Vrh tega postaja balistični položaj čim dalje bolj jasen, in se tam vedno očitneje križajo interesi novih balističnih državnih tvorbo z ital. nejasno zahtevami državopravnimi oblikami, Litovske, Lotvinske, Estonde, bodisi s interesi Poljske, bodisi z onimi Rusije, in se tudi v razmerju balističnih držav med seboj pojavljajo nesoglasja. Kakor vse kaže, se ta kaosa ne bo zlepa razčistil in umljivo je, da posrežijo vanj Rusi kot nekdajni gospodarji teh pokrajin prej ali slej diplomatično ali z mečem, da si zaimajo svojo državno integriteto. Iz Rige se prihajajo poročila, glasom katerih se Rusi pripravljajo na novo vojno. Na letvinski meji se baje že zbirajo ruske čete v grozčnem številu. Dan na dan se pričakuje hitri in temeljiti preobrati v teh pokrajinah.

Uvoz iz inozemstva v Rusijo

DUNAJ, 22. Kakor poroča petrografska »Petrogradska Pravda« dne 27. nov. je, odkar je vzpostavljena trgovina med Rusijo in inozemstvom, poslalo jambski carinski urad na estonski meji 3301 vagonov robe v skupni teži 2.234.315 pudov (36.749 ton), in sicer 1101 vagonov poljedelskih strojev; 883 vagonov krompirja (138.240 q); 425 vagonov različnega papirja; 129 vagonov usnja; 100 vagonov slank; 75 vagonov strojarstvih preparatov; 98 vagonov pisalnega papirja; 62 vagonov vrtnega semena; 29 vagonov žarnic; 26 vagonov spagata; 23 vagonov jeklenih žag; 24 vagonov cigaretnega papirja; 20 vagonov brusov; 22 vagonov čevljev; 18 vagonov pil; 18 vagonov parnih strojev; 14 vagonov zdravil; 13 vagonov raznega orodja; 13 vagonov avtomobilov. Iz Nizozemske je došlo 43 vagonov avtov. Danska je dala premož. Estonija papir in Nemčija pluge.

Sovjetska vlada proti stavkam

PARIZ, 22. Sovjetska vlada je glasom poročila iz Helsingforsa izdala nov dekret glede štrajkov. Štrajk se sploh ne prepoveduje. Štrajkujoči izgube pravico do prehranjevalne norme in se internirajo v koncentracijskih taborih.

Francozi napadli rusko vojno ladjo

LONDON, 23. Neka zrakovjaka iz Moskve javlja, da je začela neka francoska torpedovka, ki je križarila po Črnem morju, streljati proti neki ruski vojni ladji. Čiherin da je zahteval od francoske vlade pojasnila in odškodnino.

Čiherinova poslanica grškemu narodu

MOSKVA, 22. Ljudski komisar za zunanje zadeve je poslal v imenu sovjetske vlade zrakovjako, v kateri naznanja, da smatra ruska vlada za žaličev grškega naroda vsako vmešavanje entente v notranje zadeve grškega ljudstva. Nota zaključuje: »Ruska vlada je prepričana, da ni več daleč dan, ko se vzdigne grške delavske množice proti vsem oviram, ki jim jih stavijo zapadne države.«

Kerenski misli sklicati v Parizu rusko konstituanto

PARIZ, 23. Protiboljševiška agitacija tukajšnjih ruskih krogov se stopnjuje vedno bolj. Listi poročajo, da je sklenil Kerenski sklicati v Pariz konstituanto, ki je bila L. 1917. razpuščena od boljševikov. V ruskih krogih se zatrjuje, da bi imelo takšno sklicanje ruske konstituante večji vpliv na ruske množice kot pa vsi vojaški pohodi skupaj.

Med Jugoslavijo in Italijo ne obstoja noben tajen dogovor

RIM, 23. (S.) Zanikuje se vesti, glasom kateri bi se bili v (Sapali) sklenili tajni dogovori. Noben tak dogovor se ni bil sklenil. Podpisali sta vsi trije dve pogodbi, ena, katere rešuje teritorialna vprašanja, druga, ki je bila objavljena v izveščju in ki je naperjena proti morebitnemu povratku Habsburžanov na prestol katekolli države naslednice Avstro-Ogrske.

Imenovanje generalnega civilnega komisarja za Dalmacijo

RIM, 23. (S.) V sinatu kraljevega odloka od 17. decembra 1920, kateri poverja poče, ki jih je došle opravljati dalmatinski guverner, odvisnem komisarju, za imenovanje v kraljevem dekretom za civilnega komisarja v Zadru kraljevski prefekt komendantor Corrado Bonfanti Linares; za poveljnika v Dalmaciji nastavljenih čet na kopnem in na morju je bil imenovan generalni major Alfredo Tarranto.

BOŽICNA PRILOGA »EDINOSTI« izide v nobotnem izdanju. Uverjeni smo, da se čitatelji izrazdosta na tem božičnem daru. Za to nam jamčijo imena odličnih slovenskih piscev, oziroma pesnikov: Oton Zupancič, F. S. Finšgar, Ksaver Meško, Alojzij Rea, Ivo Gruden, Vojislav Molč, dr. Ivan Pregelj, Anton Medved, Marija Medvedova.

Svoboda — Napredek

Libertà — Progresso; svoboda — napredek.

To je baje geslo italijanskih strank. To geslo vidimo debelo natisnjeno na vseh njih proglasihih in oklicih.

Lepo geslo, zlato geslo. Saj je v tem geslu izraženo vse, česar trebajo državljani za svojo duševno in materialno blaginjo, česar treba človeška družba, da more odgovorjati svoji veliki nalogi, in česar zahteva sedanja prosvetljena doba. Svobode trebamo, ako se hočemo razvijati; in vneti za napredek, vsestranski napredek, moramo biti, ako hočemo korakati vsporedno z zahtevami sedanjega časa, množični se rapidno in nepristransko. Kdor ne ljubi svobode, svobode posamičnikov in svobode celih skupin, ta ne sodi v sedanjo dobo, njemu ni rešitve; veliko in hitro vrteče se kolo časovnih dogodkov ga stre prav gotovo in neizprosno ter razvoj stvari pojde preko njega. A oni, ki bi se hotel upirati napredku, bi bil nesposoben, ki buda svojo glavo ob trdi zid.

Dandanes torej vsakdo, ako ima dobre namene, ako res hoče koristiti družbi človeški, mora ljubiti svobodo in se mora vneti za napredek. Toda pripomnimo bodi kar hitro: svoboda, kakršno si mislimo mi, bodi resnična svoboda, svoboda za vse; a napredek, kakršnega si mislimo mi, bodi zdrav in soliden, to je, razvijaj se naravno in po določenih zakonih! Ako torej stranka ali sloj, ki uživa zlato svobodo in ki v njem tudi vsi njeni člani uživajo svobodo osebe, zlorablja ta božji dar v to, da dela škodo drugim, potem to ni več svobodomiselnost stranka, ampak mraknjača in reakcionarna; in stranka, ki meni, da je liberalna že zato, ako se postavlja nad človeške in božje zakone, stranka, ki meni, da sme svojo svobodo v gibanju zlorabljati v to, da krati svobodo drugim, stranka, ki meni, da je glavni znak svobodoljublja v neupoštevovanju vsakršne avtoritete, božje in človeške; stranka, ki meni, da napredovanje sestoji v divjem diru in v brez miselnem hlastanju — taka stranka je naravnost pogubna.

Lepo, zlato geslo imajo torej naši Italijani. Ali njih početje, njih dejanja se naravnost in diametralno nasprotata temu geslu. Redki so slučajji, ko se zlati pojmi tako drzno zlorablja za umazane dela, nego se to godi v današnjih časih. Oni, ki se nazivljajo liberalci, tirajo v blato liberalno načelo s tem, da odrekajo svobodo drugim, da hoté uklepati druge v okove svojih absolutističnih nagonov; oni, ki se imenujejo liberalne, ne privoščajo svobode nikomur, razen — sebi! Ta gospoda, ki se nazivljajo liberalne, kažejo ravno sedaj, da se ne sramujejo ni najhujšega nasilstva, da se v svojem postopanju včasih z rokami dotikajo one meje, kjer se pričneta barbarstvo. Oni, ki se nazivljajo napredne, ne store ničesar za izobrazbo in napredek tisočev in tisočev prebivalstva, oni, ki se nazivljajo napredne, odreka tisočim in tisočim otrok prvo in glavno sredstvo do kulture: narodno šolstvo. Oni, ki se nazivljajo napredne, so zakrivil, da ljudstvo je v strašni bedi, ker ga nikdar niso učili, kako mora racionalno gospodariti; oni, ki se nazivljajo napredne, ki venomer valjajo po ustih pojmi človekoljublja in civilizacije, so v svojih dejanjih neusmiljeni in nekulturni.

Ali ni to greh, ali ni to blasfemija, da se taki ljudje nazivljajo liberalne in napredne? In vendar je res: v leksikonu teh ljudi je preprečevanje vsakega svobodnega diha, je falzifikovanje odnosov, so represalije, so grožnje do vseh onih, ki mislijo drugače, nego li misli in želi duša njihova, je vse to — liberalno. Res studiti se mora človeku, da se toli vzvišen pojmi tako drzno tira v blato besnosti in zdivjanosti. In po leksikonu teh ljudi znači »napredek«: skrb zase in krivica drugim!

Tako sta njihova progressa in libertà! Kdor hoče v svetlem zrcalu videti pristojo sliko naravi progressovcev, ta naj pogleda njihove liste. Čita naj tam divje izbruhe zoper Slovane, ker so tako drzni, da hočejo — živeti in zahtevajo svoje pravice! Koga občeti na vsilice, ker ima svoje prepričanje in ker tudi postopa po svojem prepričanju, to je po njihovih nazorih — liberalno! Ti elementi nimajo ne zmisla, ne srca za pravo, zlato, blagovorno svobodo.

In gredo še dalje v svojem cinizmu: odkrito in brez sramu govore, da to, kar počenjajo proti nam, je — maščevanje za pretezne krivice, ki jih jim pa naš

narod nikdar — ni prizadeval! Maščevanje torej edino zato, ker ta narod hoče živeti človeka in naroda dostojno življenje!

Da, absolutisti in nasilniki so to, najgršče vrste. No, svet ve sedaj, s koliko pravico si prisvajajo geslo: Libertà — Progresso!

Liberalizem in napredek, kakor si ga mislijo oni, pred tem nas obvari o Gospod! Obvaruj nas, da nam čim prej sine dan resnične prave, zlate svobode in zdravega napredka.

Aretacije v Gorici radi bombnih atentatov

Vsled peditivnosti politične borbe, radi metod, ki bi morale biti izključene v civiliziranih krajih in ki jih vendar porabljajo izvestni elementi že mesec dni dan za dnem — v tej duševni napetosti in razrušanosti, nam daje nekoliko oddihljaja dejstvo, da se je končno vendar nekoliko vzdržala javna vest in da se je jela v italijanski javnosti sami ozivljati reakcija, da se je začela zgražati na takih zločinih in se zavedati, koliko sramote donesajo taki dogodki nad deželo in nad čisto narodnost samo, ki ji pripadajo atentatorji.

Javili smo že, da je po atentatu na koncert »Pevskega društva« v Gorici mesini zastop gosliki soglasno ukinili resolucijo, obsejajočo oni atentat.

Potem se je vršilo v Gorici zborovanje pristave raznih političnih struk, na katerem je bilo sklenjeno, da se predloži civilnemu komisariju spomenica, ki naj protestira proti takim zločinom napadom. Spomenica naglašala, da so se doslej v gosliškem mestu politične borbe razvijale na kulturni način ter da je šele »Zveza bojnikov« uvedla zistem zločinaškega nasilja. Na to ugotovila spomenica, kako so na ustanovni skupščini »Zveze« enemu govornikov glasno pristajali, da pojdejo lajšati na ulice z ročnimi bombami. In res se od tedaj neprestano vrste napadi in grožnje od strani »bojnikov« proti političnim nasprotnikom. Zgodilo se je — naglas spomenica — že trije usilni napadi z usiljenimi in ročnimi bombami in meščanstvo smatra fašiste kot moralno odgovorne in kot materialne izvrševalce zločinaških činov.

Na to omenja spomenica atentat na slovenski koncert, da si vsa izvedba ni dala nobenega poudarka za kako reakcijo, ter navaja razne okolnosti, ki dokazujejo jasno, da so fašisti izvršili ta napad. Dalje omenja atentat na slovensko tiskarno in slednjč enega na republikane. Spomenica opozarja na analogije v načinu izvedbe atentatov na slovenski koncert in na republikane. V obeh slučajih je enaki grožnji sledila enaka izvedba: z metanjem bomb. Na to pa obdružuje spomenica »Kvestorja Giganteja, da na podlagi izkaznice od »Zveze bojnikov« dovoljuje nošenje orožja mladostnikom mladim, ki se niti ne zavedajo svojih dejanj, dočim odredka tako dovoljenje velja mozem, ki morajo radi svojih opravkov potoovati po deželi in imajo pri sebi vse svote denarja. Sklicevaje se na pričevanje Edgarda Cebata, trg. v Gorici, ugotovlja spomenica, da je maršal o ročnikov izjavil, da bomba na slovensko tiskarno je vrzel sin cav. Giganteja, kvestorja v Gorici. Na podlagi vsega tega zahteva spomenica: 1.) da se »Kvestor Giganteja nemudoma odstrani; 2.) naj se naloži stroga preiskava in poveri osebi, ki ni kompromitirana na noben način; preiskava naj ugotovi vse, ki so odgovorni; 3.) naj se nemudoma odtegnejo vsa dovoljenja za nošenje orožja, ki jih je dodelila kvestura; 4.) naj se nemudoma odstranijo najbolj kompromitirani fašisti — gosliškega oddelka kr. tehničnega urada.

Gospod civilni komisar je odgovoril kakor pač navadno odgovorjajo ti gospodje ob takih prilikah: da se vlada živo zaima za to stvar in da stori vse potrebno, da bodo krivci kaznovani, da se tako mestno življenje povrne k svoji navadni mirnosti. Mi ne dajemo sicer mnogo na taka uradna zagotovila, ki navadno ostavljajo isto vprašanje, kar so je našla. No, dejstvo je vendar le, da je oblast dala aretirati sedemdeset oklevanih: Calligaris, Giganteja, inž. Derflesa, Hektorja Bonnesa, Antona Bressana in geometra Umberto Ulivierija, tajnika Fascija. Med aretiranci je tudi sin kvestorja, načelnika varnostne oblasti, ki ji je nalog, da prepreča zločine in prijemlje zločince. To dejstvo govori cele knjige in daja šele razlago, kako so se mogli vršiti taki dogodki — doslej nekaženjeni v Gorici, v Pallu, v Pazinu in — v Trstu! Ali tu res ni bilo možno ugotoviti krivcev, čeprav so jih videli vse očiti? To je tisto veliko vprašanje.

Domače vesti

Pismo komisarja Gravijsa. Prejeli smo: Tudi mene je — in z menoj gotovo vso našo javnost — pismo bivšega kraljevega komisarja prebivalstva Doline presenetilo, da, esopnilo. Ker je to dogodek, ki bi ga ne bil nikdo pričakoval, ki se je moral zdeti naravnost izključen. Zato vam vsem, da misle mogli verjeti svojim lastnim očem, ko ste čitali to pismo komisarja Gravijsa. Prevede distonira beseda v tem pismu od skupne okupacijske muzike, ki nam je skoro dve leti tako hreščala, tako žaljivo, tako poniževalno, tako grozeče donela na ušesa. Zato pa vzbujala to pismo razne dvome, oziroma vprašanja. Prihajajo li ta beseda iz pristnega, resničnega, ustalnega naziranja? Ali ni morda le izliv ljube osebnostne sentimentalnosti v trenutku slovesa? In če je pošteno misljenja: je-li še kak drug človek v italijanskem kraljestvu ali med Italijani v naši »Benetici«, ki tako misli, čuti in namerava, kakor je zapisano v pismu g. komisarja Gravijsa? Je-li g. komisar pisal tako ob vednosti vseh stvari? To je veliko vprašanje, in je odgovora bi mogli sklepati o naši bodoči usodi. A tega odgovora ne poznamo. Ali pa ga morda, sočutno po izkustvih, že poznamo?

Mislim, da naša javnost osti na povprek, da je bila beseda komisarja Gravijsa le — beseda, in sicer le njegova beseda. Potem smo došli le k lošček papirja — brez veljave in še bolj — brez obveze! Saj niti slovensko nam obljubam državniki naša javnost ne more varovati!

Izjemo stanje? Včeraj in posebno še pod večer so se začele širiti po mestu govorice, da nemerava proglasiti takajšnja oblast nad tržaškim mestom izjemo stanje. Do zaključka lista nam ni prispelo nikako uradno obvestilo o tem takšnega, vseh česar naj bodo te govorice zabeležene za sedaj le kot — govorice.

Stavka državnih namestencev ni še končana. Na včeršnjem shodu v gledališču Fenice je naznanil g. Salvadori zborovalcem, da je sklenil stavkovni odbor vprašati stavkajoče potom referendum, ali se imajo vladne ponudbe sprejeti ali ne. Referendum se izvede v teku današnjega dne.

Iz ruskega ujetništva so dospeli v Trst in se nahajajo na gradu: Gorup Fran — Krajnavas, žup. Skopje; Leban Viktor, Sr. Lucija; Letšak Iv., Avče; Lapanje Jakob, Ponikve; Reje Ivan, Polubini-Tolmini; Obid Pavel, Cerklje; Bedek August, Ljubi; Gorjanc Alojzij, Deskle; Sirk Andrej, Viskovje; Mersnik Gregor, Poljane-Istra; Brnčič Josip, Brežje; Kastav; Pseščelj Marko, Slun, Ruzet; Kučič Brdo, Močeniče, Draga; Učič Ivan, Veliko Brdo, Jelsane; Mikuš Štefan, Pevča.

Vse slušateljse Fevolutne jugoslovenske narodnosti vabim na sestanek, ki se bo vršil 23. dec. ob 10 uri jutraj v Barkovljah v »Narodnem domu« v svrhu važnih obvestil. G—č.

Društvene vesti

Pevsko društvo »Zastava« v Ljubljuri priredi v nedeljo, 26. t. m. ob 16 uri v prostorih Kona, društva svojo veselo. Poleg raznih mešanich in moških zborov, aprizorite se tudi dve igri. Po veselicah bo ples, pri kateremu igra domače godbeno društvo »Volarič«.

Svetlanski šramadnji krekč vabi vse svoje člane in vse one osebe, ki bi nameravale sodelovati pri predstavah, ki jih bo omenjeni dramatični krekč priredil, na skupen sestanek za v ponedeljek dne 27. dec. 1920 ob 8 in pol v dvorani »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu. — Na tem sestanku bo režiser Jula razdelil vloge za prvo predstavo, ki se bo vršila v kratkem. Vabljeni so zlasti bivši igralci mestnega gledališča. — Upamo, da bo udeležba mnogobrojna.

Iz tržaškega življenja

Krvavi prestop v ladjedelnici pri Lloyd. Včeraj popoldne okoli 1. ure je prišlo v ladjedelnici pri Lloyd do hudega spopada med tamošnjimi delavci in med enim fašistom. Pred dvema dnevoma je prišel iskat dela v omenjeno ladjedelnico 19letni mehanik Hermangild Caprin, stanujoč v ulici Cassa di Risparmio št. 12. Ravnatelj ladjedelnice ga je sprejel ter mu naročil, da naj pride na delo kakor včeraj ob 1. uri. Caprin je bil zadovoljen z ravnateljskimi pogoji; zahvalil se mu je ter nato odšel. In res je prišel včeraj ob določen uri na delo. Med delom so ga drugi delavci sunljivo pogledovali ter si med seboj šepetali na uho. Ni trajalo dolgo, in gruča delavcev je obkrožila novodostlega delavca, počel delavce pesmi. Glasno so ga pozivali, naj takoj zapusti delo, čes, da ne marajo, da dela z njimi fašist. V par minutah je bilo zbrano okoli Caprina nad 500 delavcev, ki so venomer kričali: »Ven o fašistom! Caprin je ves prestrašen izjavil, da ima tudi on pravico živeti in da naj ga pustijo pri miru. Te besede so tako razjarile delavce, da so planili nanj. Ali Caprin se jim je izvil iz rok ter pobegnil in se skril za nek barako. Iz šopa je vzel samokres ter ga nastavljal proti delavcem, da bi jih s tem zadržal. Toda delavci so ga kamenjali, dokler se jim ni udal. Nato so mu vzeli samokres ter ga vdarili s njim po glavi. Kmalu nato so dospeli orodniki, ki so iztrgali Caprina iz rok delavcev ter ga obvarovali se pred drugimi hujšimi udarci. Pri tem prestopu je bil ranjen tudi 21letni kuhar Adolf Moscarda. V zvezi rešitve postaje so odpeljali oba ranjena v mestno bolnišnico, kjer so ju sprejeli v IX. oddelku.

Aretacija vlad včerajšnjega ponesrečenega napada v ulici Risorta. V včerajšnji številki smo poročali o ponesrečenem napadu, ki so ga mladi izvršili štirje roparji pri mešarju Simonetti v ulici Risorta št. 10. Policijski ki neumorno zasleduje roparje, se je posrečilo aretirati včeraj, poleg onih treh, še celo vrsto sunljivih elementov. Z nekaj tana sem so opazili policijski agente, da se zbirajo v ljudski kavarni, lasti Helene Fabianich, v ulici del Arcata, nekateri mladenci, ki med seboj prekupečavajo. Od tistega časa je kavarna pod policijskim nadzorstvom. Pred par dnevi so aretirali policijski agente v omenjeni kavarni natakarko Francisko Miloni, ker je imela za ljubica nekega »člana« roparske družbe, ki je imel že opraviti s policijo in z zaporem. V isti kavarni so aretirali tudi 18letnega Alojzija Cerasato, znanega potepuhar, ker je bil nekoč izjavil, da ima Simonetta denar, in da bi ga moral okraati. Ko so preiskali kavarno, so našli skrito pod neke police več steklenic parfuma, ki je bil ukraden v škodo brivca Eugénija Pocar. Zasledovanje se nadaljuje.

Požar. Včeraj jutraj okoli 5 ure je izbruhnil velik požar v prostorih »Societe Generale per il Gas«, v ulici del Teatro št. 2. Ogenj je zapazili najprej vratar omenjene hiše, kakor je skočil k ognjegaščem in jih pozval na pomoč. V notranjosti hiše je bilo vse v dimu in v ognju. Ognjegašci so bili kmalu na licu mesta s štirimi vozovi ter po dvurnem delu ogenj popolnoma ugasili. Požar je nastal iz neznanih vzrokov. Škoda, ki je krita z zavarovalnico, znaša nad 30.000 lir.

Opazila se je. Včeraj jutraj okoli 9. ure je pelala iskat pomoči na rešino postajo 18letna Marija Bahur, stanujoča v ulici dell'Olmo št. 12. Službojcem zdravnikov je povedala, da se je pri kuhanju kave opazila z vročo vodo in sicer po levi roki. Zdravnik ji je dal primerno pomoč in jo nato poslal v domačo oskrbo.

Nepoštena smrt. Pri družini Vedrice, stanujoči v ulici dell'Olmo št. 12, je služila 18letna Franciska Slavech. Slavechova se ni zadovoljila s plačo, ki jo je prejela od svojega gospodarja. Včeraj, ko ni bilo nikogar doma, je odnesla nepoštenu služkinjo Vedricev za 500 lir perila in pograbila. Ko se je povrnila nazaj Vedricevova, se zapazila, da ni več služkinje in... perila. Ni ji kazalo drugega, kot naznaniti Slavechovo kvesturi.

Kap ga je zadel. Včeraj ponoči okoli 3. ure je zadel kap 58letnega Ivana Kaisa, stanujočega v ulici Geppa št. 16. Dospelji zdravnik rešine postaje ni mogel drugega ugotoviti, kot pred kratkim nastopivšo smrt. Truplo so pustili v stanovanju.

Pes ga je ugriznil. Včeraj zvečer je prišel iskat pomoči na rešino postajo 21letni Eduard Bello-ni, natakark v restavraciji, ki se nahaja v ulici Cesare Battisti. Tam službojočemu zdravniku je povedal, da ga je ugriznil pes v zapetost. Zdravnik mu je obvezal roko ter ga nato poslal v domačo oskrbo.

Poizkušeni samomor. 25letna Ana Snidersich, stanujoča v ulici Bocherie št. 9, je imela že dlje časa ljubavno razmerje z nekim vojakom. Včeraj je zvedela Snidersichova, da jo njen ljubimec zanemarija in prezira. S samomorilnim namenom je popila precejšnjo količino karbolne kiseline. Hotela je na vsak način umreti. V smrtni borbi je videla del duhove, ki so razprostrli svoje črne prate proti njej in jo hoteli odpeljati s seboj v večnost... V teh težkih sanjah se je prebudila. Pred očmi ji je še vedno migljal pekel. Planila je pokonci ter bežala... bežala kar brez cilja v... mestno bolnišnico. Službojci zdravnik ji je v pral želedec ter jo poslal v IX. oddelku.

Samomor. Včeraj popoldne je bil nemudoma pozvan zdravnik rešine postaje v grško cerkev. Ko je stopil zdravnik v cerkev, je videl mnogo ljudi, ki so bili zbrani okoli moškega, starega kakih 50 let. Okoli meja je bila mlaka krvi, ki je odajala od sebe močan duh po karbolni kislini. Z desne sence mu je kapljala kri kar curkoma. Okoli zbrani ljudje so pravili zdravniku, da so slišali pred kako četrt uro strel ter nato videli, kako se je zgrudil ta moč z glasnim vilom na tla. Zdravnik je mogel konstatirati, da je mož se pri življenju. Nemudoma ga je dal odpeljati v mestno bolnišnico, a nesrečnej je medpotoma umrl. Iz mestne bolnišnice so odpeljali truplo v mrtvašnico pri sv. Justu.

Gospodarstvo

Češko-Slovenska trgovinska zbornica v Trstu. Pripravljalni odbor, ki mu je poverjena sestava statuta za snujbo se češko-slovensko trgovinsko zbornico v Trstu, je dovršil pripravljajna dela in predloži statutu plenarnemu zborovanju čeških trgovcev, bivajočih v Trstu. To zborovanje se bo vršilo v Trstu dne 28. t. m. Nova zbornica bo v tesnem stiku z že obstoječo češko-slovensko trgovinsko zbornico v Milanu, sicer pa bo povsem samostojna.

Povišek uvozne carine v Italiji in uvoz jugoslovenskega lesa. S povišanjem uvozne (azio) za plačevanje v Italiji od 100 na 200 odstotkov, bo prizadel tudi jugoslovenski les. S tem se podraži les za 10 do 15 lir za kubični meter.

Za fiskovni sklad »Edinosti«

R. M. za storjeno uslugo 15 L.
G. Milos Veljetic nabral 52 L. (Darovali so: Milos Veljetic, Josip Mahnič, Macarol Jakob, Pregarc Ivan, Luvin Ivan in Silverster Pregarc 32 L.; Vaneek Pregarc in Fran Brezovec, ker nista pojedla vseh rib vsak po 5 L.; Med »potolazenci« nabrali 10 L.).
Andrej Furlan nabral v gostilni pri »Strancarju« pri Sv. Jakobu L. 6610.
Dosedaj izkazanih L. 30.348'54; v današnjem izkazu L. 133'10. Skupno L. 30.481'64.

DAROV

Moška družnica CM v Idrji daruje CM družbi v Trstu 205 L.
Andrej Furlan nabral v gostilni pri »Strancarju« pri Sv. Jakobu L. 6610. Denar hrani uprava.

Borzna poročila.

Tečaj:	
V Trstu, 23. decembra 1920.	
Jadranska banka	390
Cosulich	465
Dalmatia	395
Gerolimich	1820
Liberia Triestina	680
Lloyd	1915
Lussino	2160
Martinich	322
Oceanica	458
Premuda	500
Trippovich	520
Ampelea	631
Cement Dalmatia	400
Cement Spalato	403
Krika	590

Tuja valuta na tržaškem trgu
V Trstu, 23. decembra 1920.

Neprepričane krone	475—5—
avstrijsko-nemške krone	470—5—
češko-slovenske krone	32—33—
dinarji	7425—75—
leji	35—36—
marke	39—40—
dolarji	2890—29—
francoski franki	172—17250
švicarski franki	444—446—
angleški funti, papirnati	10250—10275
angleški funti, zlati	116—118—
rublji	16—18—
napoleon	93—94—

Pogreb pokojnega Josipa Češareku se bo vršil danes, 24. t. m., ob 11. uri iz mrtvašnice tržaške bolnice na pokopališču v Barkovlje.

MALI OGLASI

DVE zavedni Slovenki želita dopisovanja z slovenskimi mladenci, zaradi dolgočasnosti zime in nič lešnikov. Ponudbe pod Pošto ležeče »Vrtinica« in »Šmarinica«, Dutovlje na Krasu. 732

26LETEN mladenič, lepe zunanosti, bi se rad seznanil v svrhu ženstva z zdravo in pošteno dedlico z nekoliko premoženja. Ponudbe pod »Ljubav« na upravo. 734

GOSPODICA z večletno prakso, večča vseh kontornih poslov, šteče primerne službe v mestu ali pa v okolici. Govori slovenski, hrvaški in nemški. Ponudbe pod »Gospodica« na upravo lista. 731

ZEMLJIŠČE S HIBO, oboje valed vojne poškodovano je na prodaj v Solkanu pri Gorici. Krasna lega, vinograd in sadni vrt z reguliranim izlivkom studenca. Obzidano zemljišče meri 7 arjev, (5 njiv). Informacije daje Henrik Terpin, mesar, Solkan pri Gorici. 730

ORKESTRON in gramofon, v zelo dobrem stanu, se prod. Ajdovščina št. 33. 720

KRONE plača vedno par cent. več nego vsak drugi kupec, edinole Alojz Povh, trgovina Piazza Garibaldi št. 3, telef. 3-29 (prej trg Bariera). 610

Zlato in srebrne krone

plačani več kot drugi kupci.
Albert Povh, urar, Mazzini 46
(291) (v bližini drvenega trga)

POZOR!

Kupujem
srebrne KRONE

po L. 2.16, stare goldinarje po L. 5.60.

Poskusite, da bodete verjeli.

VERZEGNASSI Via dell'Olmo 3, III.

JADRANSKA BANKA

Del. glav.: K 30.000.000. Rezerve K 10.000.000
Belgrad, Celje, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opazila, Sarajevo, Split, Šibenik, Trst, Zadar, Zagreb

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema vloge na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2% a v bancogiro prometu po 4%.

Vloge, ki se imajo dvigniti samo proti predhodni odpovedi, sprejema po posebno ugodnih pogojih, ki se pogodijo od slučaja do slučaja. Deje v najem varnostne predale (safes). Bančni prostori v Trstu se nahajajo: ul. Cassa di Risparmio, ul. S. Nicolo. Telefon: št. 1463, 1793, 2476. Blagajna postuje od 9 do 13.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Centralni koledvor (Južna železnica).

Odhodi:

0'15 O. E. v Belgrad in Bukarešt skozi Sv. Peter na Krasu, Logatec, Ljubljano in Zagreb.
1'30 B. na Dunaj skozi Videm, Trbiž. (Samo v ponedeljkih, središčih in petkih.)
6'15 Pb. na Dunaj, (pr. 22'00) skozi Ljubljano in Gradec; samo v torkih, četrtkih in sobotah.
6'35 B. v Reko skozi Nabrežino, Divačo, Sv. Peter na Krasu.
6'50 P. v Benetke (pr. 18'15) skozi Videm.
8'50 P. v Reko, Logatec, Ljubljano.
10'50 B. na Dunaj (pr. 7'05) skozi Trbiž; samo v ponedeljkih in četrtkih.
12'30 P. do Logatca.
14'25 B. v Benetke (pr. 22'00) skozi Bivio, Videm.
15'50 O. do Logatca in druge postaje.
17'55 Pb. do Vidma (pr. 21'15) skozi Bivio.
18'20 P. skozi Nabrežino, Sv. Peter na Krasu, Reko.
21'00 L. E. Lloyd Ekspres (vozov L. reda) na Dunaj, skozi Ljubljano. Samo ob ponedeljkih.

Dohodi:

0'45 B. iz Benetk (odh. 20'20) skozi Cervinjan, Trbiž.
3'20 B. iz Dunaja. (Samo ob središčih, petkih in nedeljah.)
7'45 O. iz Logatca, Nabrežine, Grljana.
8'15 L. E. Lloyd Ekspres iz Dunaja skozi Ljubljano. (Samo v četrtkih.)
8'35 O. iz Vidma (odh. 5'30) Gorice, Trbiž, (Cervinjana, Gradca), Grljana.
10'10 P. iz Reke, St. Petra na Krasu, Nabrežine, Grljana.
12'05 B. iz Benetk (odh. 6'56) (Rim-Turin) skozi Cervinjan, Bivio.
14'25 Pb. iz Rima (odh. 19'45).
16'05 B. iz Dunaja (odh. 21'20) skozi Trbiž; samo v središčih in sobotah.
16'35 B. iz Logatca, Sv. Petra, Divače.
17'00 B. iz Benetk (odh. 9'45) Vidma.
18'35 O. iz Cervinjana (odh. 16'35).
19'35 P. iz Benetk (odh. 13'50) skozi Cervinjan.
20'40 P. iz Ljubljane, Logatca, Reke, Grljana.
21'00 Oe. iz Bukarešta, Belgrada, Ljubljane, Logatca (odh. 18'30).
21'35 Pb. iz Dunaja (odh. 7'20) skozi Gradec, Ljubljano; samo v središčih, petkih in nedeljah.
22'00 P. iz Benetk, (odh. 13'20) skozi Videm, Trbiž.
22'20 B. iz Reke, Sv. Petra na Krasu, Nabrežine.
23'55 S. O. iz Pariza (Londona), Milana, Benetk.

KOLODVOR SV. ANDREJ.

Odhodi:

5'20 O. v Hrpelje-Kozino, Kanfanar, Pulo.
5'40 M. v Koper, Buje, Porč.
6'00 O. na Opčine, Prvačino, Ajdovščino, Gorico, Podbrdo.
9'00 M. v Buje, Koper.
11'55 B. v Hrpelje-Kozino, Kanfanar, Pulo.
16'50 O. na Opčine, Prvačino, Ajdovščino, Gorico, Podbrdo.
17'10 O. v Hrpelje-Kozino; iz Hrpelje pospešev vlak do Kanfanara, Rovinja in Pule.
17'20 M. do Kopra in Buj.

Dohodi:

8'25 M. iz Buj in Kopra.
10'20 O. iz Podbrda, Gorice, Ajdovščine, Prvačine, Opčin.
10'45 O. iz Pule, Rovinja, Kanfanar in Hrpelje.
16'05 B. iz Pule, Kanfanara, Hrpelje-Kozine.
16'30 M. iz Buj in Kopra.
21'05 O. iz Podbrda, Gorice, Ajdovščine, Prvačine, Opčin.
21'55 M. iz Poreča, Buj, Kopra.
22'40 O. iz Pule, Rovinja, Kanfanara, Hrpelje-Kozine.

P. pospešen, B. brzovlak, Pb. pospešen brzovlak; E. ekspresni vlak, M. mešan, O. omnibus *) ne vozijo ob nedeljah.

PODLISTEK

TUJINEC

Danilo Simonovič.

In res je občutili neko doslej neokušano čustvo, kakor v nobenem vseh tistih krajih, kjer je že bil brez opravila, brez cilja in nade.